

Interview op 5 februari 2011

Jeanette Werkhoven van de Bos in gesprek met Dorien Quik

De Stichting Boddhisattva in Bilthoven richt zich voornamelijk op het Tibetans Boeddhisme zonder te zijn aangesloten bij een bestaande Sangha leraar of overdrachts lijn, wat de reden is van deze ongebruikelijke opzet vroeg Jeanette Werkhoven aan Dorien Quik die de Stichting zeven jaar geleden oprichtte samen met Peter Schuh

De Stichting Bodhisattva heeft als doel om het Boeddhisme als levensfilosofie onder de aandacht te brengen, het is eigenlijk een hele korte en krachtige doelstelling.

Maar is dat ook niet het doel van alle Boeddhistische organisaties?

Ja dat zou kunnen, maar een levensfilosofie is dus ook heel erg gericht van hoe kan ik het in de praktijk brengen, dus ik kan heel lang mediteren en denken dat ik alles heel prachtig en mooi in de geest heb, maar het gaat natuurlijk over de praktijk en wat wij proberen is de oosterse wijsheid te vertalen naar ons westerse denken en doen.

Ook door de Dalai Lama wordt gezegd, dat inderdaad het Boeddhisme meer een filosofie is, dan een religie. Ben je het daar mee eens?

Ja helemaal, want een religie is toch iets heel persoonlijks denk ik, maar Boeddhisme is een zo mooi filosofisch systeem, dat je steeds opnieuw kunt kijken, klopt het met wat ik in mijn eigen geest meemaak. Dus het gaat veel meer om de logica, hoe is de uitwerking daarvan en dat weer terug brengen naar de logica, dus wij gebruiken het ook echt als een filosofie.

Nu zag ik ook op de website, dat jullie ook regelmatig lezingen organiseren en die zijn toch allemaal geënt op het Tibetaans Boeddhisme, althans voor het grootste deel

Ja inderdaad, het Tibetaans Boeddhisme is natuurlijk een prachtig Boeddhisme, omdat het ook symbolisch zo'n mooie werking heeft, de symboliek laat veel open in de vrijheid van de eigen geest, om ermee aan de slag te gaan.

Het Tibetaans Boeddhisme, ja hoe moet ik dat uitleggen, zoals bijvoorbeeld, een mandala dat is een wegenkaart van de geest, maar dan is dit helemaal symbolisch neergezet. Die symboliek raakt je aan, dieper nog weer dan je intellect. Dat vind ik er heel erg mooi aan. Daarnaast is het werken met oneindig veel Boeddha's fijn om te doen.

Ze hebben dan ook zoveel goden, boddhisattva's, Boeddha's en mandala's, er zijn er oneindig veel. Wat is het nut ervan, die hoeveelheid?

Iedere Boeddha is natuurlijk verlicht en iedere Boeddha toont eigenlijk een aspect van de verlichte geest en in het Boeddhisme krijg je veel meer het idee, wat kan ik allemaal met licht doen.

Wat is de potentie van licht en iedere Boeddha nodigt jou uit om de potentie van licht in jouzelf te verwezenlijken en tot uitdrukking te brengen.

Noem er eens een paar als voorbeeld?

Nou ja, neem de duizendarmige Boeddha van mededogen, laten we dan meteen de meest bijzondere Boeddha ook nemen, duizend armen. Dan denk je duizend armen, dus als je in mededogen bent dan heb je eigenlijk duizend armen tot je beschikking. Dat is de potentie, nou dat heb je niet in een dag in je geest voor elkaar hoe of dat zit, maar doordat, dat beeld er is dan zie je steeds opnieuw die duizend armen en die duizend handen. Dus je ziet, als je in mededogen bent, heb je oneindig veel mogelijkheden. Ik vind dat geweldig.

Om je hand uit te strekken?

Ja, om je hand uit te strekken, maar ook als je dus met een heleboel mensen bent, zoals wij dan in onze Stichting, met elkaar, ben je ook weer die duizendarmige Boeddha van mededogen. Het heeft dan ook geen persoonlijke naam, het is dan ook heel onpersoonlijk, in die zin, je kunt dan ook niet naar één persoon wijzen, Als Stichting Bodhisattva, proberen wij om die duizendarmige Boeddha van mededogen te zijn met elkaar en dat vind ik heel mooi eraan.

Jullie hebben je niet verbonden aan een bepaalde leraar uit het Tibetaanse Boeddhisme ook niet aan een bepaalde sangha, jullie opereren dus zelfstandig, wat is daarvan de reden?

Er zijn al zoveel sangha's die vanuit een bepaald stuk van het Boeddhisme, vanuit een bepaald onderdeel van het Boeddhisme bezig zijn en wij vinden het Boeddhisme als geheel zo belangrijk dus of ik nu vanuit het Hinayana of het Mahayana of het Tibetaans Boeddhisme bezig ben, al die aspecten wilden wij aan bod laten komen, want daarmee krijg je dus een heel overall beeld van de werking van de geest.

Peter Schuh en ik hebben samen deze Stichting opgezet en wij zijn zo enthousiast over de werking van de geest, dan wil je dit wel in zijn totaliteit hebben en of je dat helemaal voor elkaar krijgt, dat moet de toekomst nog uitwijzen. Maar ons vijf jarig jubileum hebben we gehad en zijn nu in het zevende jaar bezig .

Maar in bepaalde scholen of eigenlijk in alle Tibetaanse scholen is toch de toegang tot bepaalde teksten en bepaalde lessen beperkt, dus als je een bepaalde inwijding niet gehad hebt, niet die trajecten hebt afgelegd ,krijg je bepaalde lessen gewoon niet geen dzogchen, geen vajrayana, want je moet eerst honderduizend keer neerbuigen of één miljoen keer een bepaalde mantra doen anders wordt je gewoon niet toegelaten tot dat les materiaal.

Hoe pakken jullie dat dan aan.?

Wij hebben gelukkig twee gastleraren, die ieder jaar bij ons komen doceren over het boeddhisme en dan vragen wij, bijvoorbeeld, wilt U een inwijding geven, dan kan de Lama zeggen wat wij daarvoor zelf moeten gaan bestuderen met onze sangha. Maar de inwijdingen houden wij verder niet zo specifiek, want je wilt de mensen vrijlaten, want je weet ook, dat als je een inwijding doet, dan zit je daar met alle gebeden en alle rituelen, voor heel het leven aan vast. Maar als mensen echt veel dieper willen gaan, zoals je zei in het Vajrayana, dan zijn ze vrij om te gaan, maar dat is niet wat wij als Stichting voor ogen hebben, dus wij laten de mensen helemaal vrij.

Onze gastleraren, waar we ontzettend blij mee zijn, die vragen wij om bepaalde inwijdingen, zodat in ieder geval iedereen zich in het mededogen kan bekwamen en dat beoefenen, maar verder laten we het ook helemaal open, want het is niet onze doelstelling. Onze doelstelling is echt, leer de werking van de geest kennen .

In het Tibettans Boeddhisme juist ook wordt gezegd, dat als je bepaalde dingen niet gedaan hebt, bepaalde trajecten niet hebt afgelegd, dan kun je ook niet groeien op je pad, kun je ook je negatieve karma niet oplossen

Laat ik zeggen, dat ik deze uitspraak zo nooit op deze wijze heb gehoord, maar wij laten alle mensen, die bij de stichting zijn laten we vrij. Want als zij vinden, ik wil mijn Karma oplossen en daarvoor heb ik dit en dat nodig, dan kunnen ze gaan.

Naar alle lama's die hun de inwijding willen geven, maar de verantwoording om je aan de inwijding te houden, ligt dan ook bij de persoon zelf, daar dragen wij niet de verantwoording voor.

Wij zijn ook naar de Dalai Lama geweest, in Frankfurt hebben we de zegeningen gehad van Boeddha Amitabha, die zegening is heel open, Nu gaan we iets verder naar een inwijding in de Boeddha van Mededogen .

Welke mensen dat willen zijn van harte welkom. Het is niet dat je dit moet doen , nee het is een vrij laten, ben je geïnteresseerd in de werking van de geest, wij hebben echt de kennis in huis, zo gaan we in mei over Nāgārjuna, dat is een grote meester, met elkaar twee dagen over spreken, dus we hebben de kennis in huis, maar als jij zelf zegt, ik heb dit en dit nodig voor mijn negatieve karma, om met jouw woorden te spreken, dan vind je zelf je wegen wel, maar dat is niet onze taak. De taak die wij op ons hebben genomen is dat je leert hoe de geest werkt en dat je leert waarom wij in het westen denken zoals we denken. Hiervoor hebben wij ook dialogen met westerse filosofen en de Boeddha. Je leert ontzettend veel over denken, want daar zit onze passie en dat is zo mooi, want als je daarmee met de mensen aan de slag gaat, ja de mens is intelligent, dan zie je dat hij echt zelf wel weet wat hij nodig heeft.

Je noemde net twee gastleraren, die bij jullie komen, Wie zijn dat ?

Dat is Amnyi Trulku Rinpoche en Lama Karta en zijn daar we natuurlijk heel blij mee, dat zij naar onze Stichting willen komen, dan geven zij ook les en dat is geweldig.

Geven jullie de mensen nu ook duidelijke inzichten in de andere Sangha's die er zijn, in de andere leraren, waar ze misschien een ander soort materiaal kunnen vinden of andere soorten inwijdingen kunnen krijgen ?

Nee, daar zijn we niet mee bezig, ik vind het heel eerlijk gezegd zonde van de kostbare tijd, dat de mensen als ze hier de lessen volgen, ze dan alleen maar info te geven die ook van internet kunnen halen. Dat is misschien heel praktisch mijner zijds, maar als jij hier komt voor dharma les, dan hebben we het over de dharma.

Iedereen heeft internet en daar krijg je uitgebreide informatie, of je pakt de telefoon en dan kun je zelf weer verder gaan. De mensen zijn ook zelf heel informatie bewust, en ze vragen dan ook wel. En als wij pakketjes toegestuurd krijgen van een Lama, dan geeft hij een inwijding, dan ligt het hier ook voor de mensen.

Wij zijn ook lid van de BUN, het is allemaal open, maar ons doel is eigenlijk de werking van de geest. Weet dat je in het westen denkt zoals je denkt.

We hebben ons nooit afgevraagd hoe we aan ons deken komen

Bij voorbeeld dat je geest vele malen belangrijker is dan je lichaam hoe ben je daar aan gekomen?

Dat is natuurlijk wel een inkoppertje, dan kom je bij Decartes uit, die zei: "ik denk dus ik besta" Maar dan zie je als je met mensen bezig bent, dat ze ook heel langzamerhand gaan voelen oh vandaar dat ik eigenlijk mijn intellect zo veel belangrijker vind als wat mijn lichaam voelt of ervaart.

Oh dus bij Decartes zit het al bij onze cultuur ingesloten en dat vind ik prachtig mooi.

Dan kom je dus bij het Boeddhisme, je mediteert. Wat ervaar je in je lichaam en dan begrijpen een heleboel mensen ineens, dat ze er niet op staan te wachten om te voelen: wat voel ik in mijn lichaam. Dat is het mooie en als je dan door hebt, waar jouw denken vandaan komt en je ziet hoe het ook anders kan, dan maak je zelf jouw beslissingen die bij je passen om jouw leven gelukkig te maken van binnenuit. Dat is het hele Boeddhisme, mogen alle levende wezens gelukkig zijn. Jij bent een levend wezen, dus wanneer ben je gelukkig en hoe ben je gelukkig, wat heb je daarvoor nodig, in jezelf. Dan zie je mensen bloeien en groeien en dan ben ik alleen maar enthousiast.

Je noemde net de relatie met het lichaam, is dat ook de reden dat er waarschijnlijk bij jullie ook massage wordt gedaan metamorfose massage, kun je daar nog iets over zeggen?

De metamorfose massage, dat is en heel zachte aanraking van je voeten, je handen en je hoofd. Je voeten staan voor het willen, je handen staan voor het voelen en je hoofd staat voor het denken.

Ik weet in ieder geval, van mijzelf, vaak denk ik dit, maar ik voel dat, we zijn nogal een split personality. Je gaat de voeten, de handen en het hoofd behandelen, wat ze in de voetzoolreflexologie de reflex van de wervelkolom hebben genoemd. Wat je daarmee krijgt, is dat je weer je willen, je voelen en je denken weer helemaal mooi in eenheid komt. Dus het is prachtig mooi. Deze massage wil niets, want hij is een zachte aanraking, dus er is ook niemand die aan het drukken is maar door die hele zachte aanraking van je willen, je voelen en je denken, ontstaan ineens van binnen uit krijg je inzichten over je eigen doen en laten. Niemand hoeft jou te zeggen wat te doen of wat niet te doen, maar je eigen wijsheid gaat het weer naar je toebrenge en daarom is deze massage zo geweldig.

In de praktijk zijn de mensen die bij jullie de lessen volgen, blijven die bij jullie of waaieren die inderdaad ook uit naar andere sanhga's

Soms waaieren ze uit maar er zijn ook mensen die al heel lang hier zijn, maar wij bieden natuurlijk ook zelf voor de dharma cursisten veel aan. Zo is er ook een retraite en wij hebben zelf ook heel veel in huis, maar als je anders wil, de vrijheid staat hoog in het vaandel en hopelijk vind je dan iets, waar je je bij thuisvoelt, want daar gaat het om.

Interview door : Jeanette Werkhoven met Dorien Quik

Uitgetypt door Theo Dijkstra

Waar nodig zinnen iets anders geformuleerd door Dorien Quik.